

## **Zasady OCENIANIA PRZEDMIOTOWEGO Z JĘZYKA POLSKIEGO w Technikum Leśnym w Zagnańsku**

### **I. Dokumenty określające ocenianie przedmiotowe:**

Ocenianie przedmiotowe zostało opracowane na podstawie:

- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 2230)
- Rozporządzenie MEN z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1534)
- Rozporządzenie MEN z 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz szkoły branżowej II stopnia (Dz. U. z 2018 r. poz. 467) - nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasady udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 czerwca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia, (Dz.U.z 2020 r. poz.1248)
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. poz. 1449).
- Statut Szkoły
- Ocenianie Wewnątrzszkolne
- Program nauczania języka polskiego:

Barbara Łabęcka ***Ponad słowami*** Program nauczania języka polskiego w liceum ogólnokształcącym i technikum od roku szkolnego 2019/2020

### **2. Cele oceniania osiągnięć uczniów na języku polskim**

Celem oceniania jest gromadzenie informacji na temat postępów ucznia w zakresie:

- znajomości dziedzictwa literackiego i kulturowego;
- rozumienia tradycji narodowej i europejskiej oraz rozpoznawania jej obecności we współczesnej literaturze;
- interpretacji dzieł literackich w różnych kontekstach;
- rozpoznawania i hierarchizowania wartości w omawianych dziełach literatury;
- orientacji w zjawiskach artystycznych we współczesnej kulturze i ich wartościowania.

### **3. Wymagania edukacyjne z języka polskiego**

Ucznia obowiązuje:

- a) opanowanie wiadomości i umiejętności wskazanych w wymaganiach edukacyjnych z języka polskiego na poziomie podstawowym lub rozszerzonym opisanych w podstawie programowej.
- b) znajomość zagadnień historyczno-literackich oraz problemów związanych z omawianymi tekstami literackimi i innymi tekstami kultury zgodnie z programem nauczania.

W stosunku do ucznia posiadającego pisemną opinię poradni psychologiczno -pedagogicznej zawierającą informację o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub deficytach rozwojowych uniemożliwiających sprostanie wymaganiom edukacyjnym stosuje się zasady omówione w punkcie 4.

#### 4. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna na lekcjach języka polskiego

Po zapoznaniu z dokumentacją uczniów z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej wprowadzenie sugestii poradni do pracy z uczniem w szkole:

- a. zgodnie z zapisem w Ocenianiu Przedmiotowym oraz wytycznymi CKE w pracach pisemnych uczniów nie są obniżane oceny z powodu błędów ortograficznych, interpunkcyjnych oraz graficznych (załącznik nr 1)
  - b. uczeń ma możliwość ponownego przepisania lub odczytania nieczytelnych części prac (lub całości)
  - c. uczeń, który ma trudności związane z dysleksją, nie musi czytać na głos.
- a) Przygotowanie do prac pisemnych, sprawdzianów:
- a. dokładne omówienie zagadnień, które pojawią się na sprawdzianie, wskazanie pojęć oraz tematów (zaznaczenie w zeszytce)
  - b. systematyczne przeprowadzenie sprawdzianów obejmujących różne partie materiału (lektura, kilka tematów lub po powtórzeniu sprawdzian z epoki literackiej)
  - c. możliwość poprawy sprawdzianów w dogodnym umówionym terminie (jeśli zachodzi taka potrzeba, nawet wielokrotnie)
- b) Samodzielna praca ćwiczeniowa:
- a. prace domowe zadawane uczniom są omówione (uczeń ma możliwość konsultacji z nauczycielem w przypadku trudności)
  - b. prowadzenie słowniczka motywów w celu utrwalania materiału omówionego na lekcjach oraz zapisywania ważnych do matury zagadnień.
  - c. prowadzenie dodatkowych zajęć w ramach zadań statutowych szkoły (Porady i konsultacje polonistyczne)

#### 5. Narzędzia oceniania i gromadzenia informacji

**Wypowiedzi ustne** oceniane są według kryteriów opisanych w zał. nr 2.

**Pisemne wypowiedzi (wypracowania)** oceniane są według „Zasad oceniania wypracowania” znajdujących się w „Informatorze o egzaminie maturalnym z języka polskiego od roku szkolnego 2022/2023” oraz aneksie, które dostępne są na stronie CKE/ Egzamin maturalny w Formule 2023/ Informatory.

Zasady oceniania pracy grupowej nauczyciel określa przed wykonaniem zadania - ocenę może otrzymać osoba referująca efekty działań grupy wybrana przez jej członków lub wskazana przez nauczyciela, bądź też cała grupa.

Przy ocenie testów sprawdzających wiedzę z większej partii materiału (np. z epoki) przyjmuje się następującą skalę:

|               |        |
|---------------|--------|
| celujący      | - 98%  |
| bardzo dobry  | - 90%  |
| dobry         | - 80%  |
| dostateczny   | - 60 % |
| dopuszczający | - 40 % |

Przy ocenie pisemnych wypowiedzi interpretacyjnych (wypracowań) przyjmuje się następującą skalę:

|               |       |
|---------------|-------|
| celujący      | - 95% |
| bardzo dobry  | - 75% |
| dobry         | - 60% |
| dostateczny   | - 45% |
| dopuszczający | - 30% |

Przy ocenie kartkówek oraz sprawdzianów z treści lektury przyjmuje się następującą skalę:

|               |       |
|---------------|-------|
| bardzo dobry  | - 95% |
| dobry         | - 75% |
| dostateczny   | - 65% |
| dopuszczający | - 50% |

Nauczyciel może rozszerzyć skalę ocen, stosując „+”, „-”, w bieżącym ocenianiu. Gdzie znak „+” jest liczony jako 0.33 do średniej, a znak „-”, jako -0,33.

## 6. Rodzaje aktywności ucznia podlegające ocenianiu

Przedmiotem oceniania są wiadomości, umiejętności oraz postawy ucznia na lekcjach języka polskiego, a zwłaszcza:

- wypowiedzi ustne;
- udział w dyskusji (waga argumentów, etyka i kultura wypowiedzi, dokumentowanie tez);
- praca ucznia na lekcji;
- prace pisemne sprawdzające w różnej formie;
- prezentacje w klasie (referaty, recytacje, efekty własnych działań twórczych);
- praca w grupie;
- wykonywanie zadań domowych;
- samodzielne wykonywanie dodatkowych zadań przez ucznia.

**Nauczyciel w klasie maturalnej powtarza zagadnienia z wszystkich epok literackich podczas zajęć dodatkowych, natomiast sprawdziany wiadomości przeprowadzane są w czasie lekcji i oceniane zgodnie z poniższymi wytycznymi. W klasach młodszych przeprowadzane są w zależności od potrzeb sprawdziany obejmujące wiedzę z kilku epok literackich, np. sprawdzian z literatury staropolskiej, które podlegają ocenie. Każdorazowo sprawdzian poprzedzony jest powtórzeniem wiadomości.**

## 7. Sposoby sprawdzania postępów uczniów

W celu oceniania postępów ucznia stosuje się następujące sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności:

Ocnom bieżącym przypisywane są wagi od 1 do 5.

### **OCENY O WADZE 5:**

1) prace klasowe (dwie w półroczu spośród niżej wymienionych):

- wypracowanie będące dłuższą samodzielną wypowiedzią o różnym charakterze,
- sprawdzian wiadomości dotyczący problematyki omówionych tekstów literackich, wiedzy o epoce, zagadnień językowych;

Prace klasowe są przeprowadzane po omówieniu pewnej całości tematycznej (epoka literacka, twórczość wybitnego pisarza);

### **OCENY O WADZE 3:**

- test sprawdzający umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstów literackich i nieliterackich;
- sprawdzian wiadomości dotyczący problematyki omówionych tekstów literackich, sprawdzian ze znajomości lektury, zagadnień językowych, kartkówka z trzech ostatnich lekcji;
- odpowiedzi ustne na zadany temat dotyczące omawianych tekstów literackich, zjawisk kulturowych;
- pisemne prace domowe;

### **OCENY O WADZE 1:**

- samodzielne notatki w różnej formie (np. odpowiedzi na pytania z podręcznika, testy CR z podręcznika),
- referaty,
- prezentacje wyszukanych i opracowanych materiałów źródłowych,
- głos w dyskusji,
- recytacja utworów literackich i udział w przedstawieniach teatralnych organizowanych na terenie szkoły.

Nauczyciel każdorazowo przed wykonaniem danej pracy może wskazać, do której kategorii ocen będzie należała ocena za wykonanie zadania.

## 8. Zasady i procedury oceniania uczniów

- a) Oceny śródroczne i roczne wystawia się na podstawie:
- średniej ważonej z wszystkich ocen cząstkowych z całego roku szkolnego
  - zaliczenia obowiązkowych sprawdzianów (wskazanych przez nauczyciela)
- b) Oceny roczne i śródroczne ustala się na podstawie średniej ważonej z ocen cząstkowych według skali przedstawionej w poniższej tabeli:

|                    |             |
|--------------------|-------------|
| 1 (niedostateczny) | 0,00 – 1,70 |
| 2 (dopuszczający)  | 1,71 – 2,70 |
| 3 (dostateczny)    | 2,71 – 3,60 |
| 4 (dobry)          | 3,61 - 4,50 |
| 5 (bardzo dobry)   | 4,51 – 5,30 |
| 6 (celujący)       | 5,31 – 6,00 |

- c) Uczniowi, który nie zaliczył obowiązkowych sprawdzianów, obniża się ustaloną ocenę śródroczną i roczną o 1 stopień za każdy niezaliczony sprawdzian.
- d) Podstawą do klasyfikacji śródrocznej i rocznej jest uzyskanie co najmniej 3 ocen cząstkowych z różnych rodzajów aktywności (w tym dwie oceny z prac klasowych).
- e) Uczeń ma prawo do poprawy jednego sprawdzianu o wadze 3 w każdym półroczu.
- f) Elementarnym obowiązkiem ucznia jest posiadanie zeszytu z notatkami, pracami domowymi oraz wklejonymi materiałami, które rozdaje nauczyciel. Za brak uzupełnionego zeszytu – jedynka o wadze 1; po raz drugi - jedynka o wadze 3.
- g) Warunkiem przystąpienia do poprawy jest posiadanie przez ucznia uzupełnionego zeszytu (notatki, prace domowe, wklejki).
- h) Uczeń może raz w półroczu zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (w tym: odpowiedź, brak pracy domowej, brak zeszytu, brak tekstu literackiego). Uczeń, nawet gdy zgłosił nieprzygotowanie do lekcji, jest zobowiązany do aktywności w czasie lekcji (notowania, uważnego słuchania).
- i) Nauczyciel może zapytać ucznia, gdy przeszkadza w prowadzeniu lekcji, nawet gdy zgłosił nieprzygotowanie do zajęć.
- j) Nauczyciel może zapytać ucznia ze znajomości treści utworu literackiego przed jego omówieniem.
- k) Za brak tekstu literackiego, gdy lektura omawiana jest po raz pierwszy – jedynka o wadze 1; po raz drugi - jedynka o wadze 3;

Szczegółowe wymagania określone w podstawie programowej w załączeniu  
(wymagania na poszczególne oceny dla klas I, II, III, IV, V – załącznik nr 3)

## 9. Ocenianie podczas nauki zdalnej:

Na czas trwania zdalnego nauczania zmienia się wagi:

- a) wypracowania i testy zlecone do napisania drogą elektroniczną będą oceniane z wagą 3,
- b) dłuższe prace domowe (np. rozprawka, praca domowa podsumowująca dany dział/epokę) będą oceniane z wagą 3),
- c) w bieżącym ocenianiu kładzie się nacisk na prace domowe, prezentacje, referaty,
- d) sprawdziany, testy poprawkowe będą się odbywały przez platformę modle lub pocztę służbową.

## 10. Egzaminy klasyfikacyjny i poprawkowy

Egzamin klasyfikacyjny przeprowadzany jest w formie pisemnej i ustnej.

- a) W części pisemnej uczeń redaguje wypowiedź interpretacyjną na jeden z dwóch podanych tematów. Wypowiedź jest punktowana według opisanych w informatorze maturalnym kryteriów dot. rozwinięcia, tematu, kompozycji, języka, stylu i szczególnych walorów pracy.
- b) W części ustnej egzaminu klasyfikacyjnego uczeń odpowiada na pytania na poziomie podstawowym.

Egzamin poprawkowy półroczny oraz roczny przeprowadzany jest w formie pisemnej i ustnej, uczeń ma obowiązek wykazać się znajomością lektur oraz zagadnień omawianych na lekcjach.

W przypadku stwierdzenia, że roczna ocena klasyfikacyjna została ustalona niezgodnie z przepisami prawa przeprowadza się sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia według procedury określonej dla egzaminu klasyfikacyjnego.

Wymagania edukacyjne będą dostosowane do indywidualnych potrzeb ucznia na podstawie aktualnej opinii z poradni psychologiczno-pedagogicznej (patrz p. 3).

#### **11. Tryb i warunki uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny z języka polskiego.**

Uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny tylko o jeden stopień i tylko w przypadku gdy co najmniej połowa uzyskanych przez niego ocen cząstkowych jest równa ocenie, o którą się ubiega, lub jest od niej wyższa.

Warunki ubiegania się o ocenę wyższą niż przewidywana:

- frekwencja na zajęciach z danego przedmiotu nie niższa niż 80% (z wyjątkiem długotrwałej choroby);
- usprawiedliwienie wszystkich nieobecności na zajęciach;
- przystąpienie do wszystkich przewidzianych przez nauczyciela form sprawdzianów i prac pisemnych;
- uzyskanie z wszystkich sprawdzianów i prac pisemnych ocen pozytywnych (wyższych niż ocena niedostateczna), również w trybie poprawy ocen niedostatecznych;
- skorzystanie z wszystkich oferowanych przez nauczyciela form poprawy, w tym – konsultacji indywidualnych.

**Wszelkie zagadnienia nieujęte w Ocenianiu Przedmiotowym regulowane są w Ocenianiu Wewnątrzszkolnym w Statucie Szkoły.**

Podpis osoby sporządzającej dokument

*Marzena Blaut*

**Informacje o błędach uznawanych za ortograficzne w pracach zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (z dysleksją lub dysortografią) – Formuła 2023**

1. W ocenie poprawności ortograficznej wypracowania egzaminator będzie uwzględniał następujące błędy (tzn. liczył je jako błędy ortograficzne):

- błędy w zapisie wyrazów z u – ó, ż – rz, h – ch
- łamanie zasady pisania wielką literą na początku zdania.

2. W ocenie poprawności ortograficznej wypracowania egzaminator nie będzie uwzględniał innych niż wymienione w pkt 1. błędów w zapisie (tzn. nie będzie liczył ich jako błędy ortograficzne), w tym:

- dodawania, opuszczania, przestawiania liter, sylab lub całych wyrazów
- mylenia liter – o podobnym kształcie (a – o, l – ł – t, n – r, m – n, u – w, e – ę, a – ą, i – j, u – y) – dużych i małych (z wyjątkiem początku zdania) – odpowiedników głosek zbliżonych fonetycznie (b – p, d – t, w – f, g – k, dz – c, sz – s, i – y, ę – em – en, ą – om – on, ś – ź, ć – dź) – różniących się w położeniu w stosunku do osi pionowej (p – b, d – b) lub poziomej (m – w, n – u, b – p, d – g, p – g)
- ominięcia drobnych elementów graficznych, w tym – oznaczania miękkości nad literami – kropek (dź, ż, i, j) – „ogonków” przy literach ą lub ę i kreski (wężyka) przy literach ó, t lub ł
- błędów dotyczących podziału wyrazu
- utraty dźwięczności (kóska zamiast kózka, proźba zamiast prośba)
- błędów wynikających ze schematycznego stosowania zasad ortografii, np. startóje bo startować
- mylenia przedrostków z przyimkami, np.: pode szły; błędnego zapisywania przyimków z rzeczownikami i przysłówkami, np.: wklasie, zachwilę, napewno
- niewłaściwego zapisu spółgłosek miękkich, np.: rosinie zamiast rośnie, skosiny zamiast skośny.

## **KRYTERIA OCENY WYPOWIEDZI USTNEJ NA ZADANY TEMAT DOTYCZĄCY TEKSTÓW KULTURY I ZJAWISK JĘZYKOWYCH**

### **Ocena CELUJĄCY**

- pełna i bezbłędna wypowiedź
- erudycyjność wypowiedzi, znajomość cytatów
- funkcjonalna i kompozycja wypowiedzi
- wysoki stopień sprawności językowej, bogate słownictwo, swobodny styl wypowiedzi
- odwołanie się do kontekstów kulturowych, filozoficznych, artystycznych i historycznych

### **Ocena BARDZO DOBRY**

- pełna i bezbłędna wypowiedź
- bogate interpretowanie tekstów, nie - streszczanie
- samodzielne argumentowanie, wnioskowanie i ocenianie
- trójdzielna i spójna kompozycja wypowiedzi
- wysoki stopień sprawności językowej i stylistycznej
- znajomość kontekstów dzieła i uwzględnienie ich w interpretacji

### **Ocena DOBRY**

- odpowiedź na ogół poprawna, dopuszczalne niewielkie usterki merytoryczne
- interpretacja logiczna
- widoczna próba formułowania samodzielnych wniosków i ocen
- wypowiedź spójna
- styl jasny, dopuszczalne drobne błędy językowe

### **Ocena DOSTATECZNY**

- odpowiedź powierzchowna, dopuszczalne nieliczne błędy rzeczowe
- uproszczenia interpretacyjne
- streszczanie utworów, sądy i wnioski odtwórcze
- zakłócenia w kompozycji i spójności wypowiedzi
- styl na ogół jasny i poprawny, wypowiedź komunikatywna, dopuszczalne nieliczne błędy stylistyczne i gramatyczne

### **Ocena DOPUSZCZAJĄCY**

- niepełna, spłycona wypowiedź, błędy rzeczowe
- przewaga streszczania utworów, sądy odtwórcze
- nieporadne formułowanie myśli, brak spójności wypowiedzi, fragmentaryczność
- ubogie słownictwo
- język komunikatywny pomimo błędów stylistycznych i językowych

### **Ocena NIEDOSTATECZNY**

- brak odpowiedzi
- nieznajomość podstawowych treści programowych
- odpowiedź nie na temat
- chaotyczność wywodu
- język niekomunikatywny, rażące błędy fleksyjne i składniowe

## **Opis wymagań edukacyjnych na poszczególne oceny śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne**

### **Ocena niedostateczna (1)**

Uczeń:

- nie zdobył podstawowych wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej;
- nie interesuje się przebiegiem zajęć;
- nie uczestniczy w lekcji;
- opuszcza prace klasowe;
- nie przygotowuje zadań domowych;
- nie uczestniczy w zajęciach pozaszkolnych.

### **Ocena dopuszczająca (2)**

Uczeń:

- ma fragmentaryczną wiedzę i podstawowe umiejętności określone w podstawie programowej;
- pobieżnie zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i interpretuje go z pomocą nauczyciela;
- rozpoznaje podstawowe związki przyczynowo-skutkowe;
- sytuuje w czasie i przestrzeni tylko najważniejsze wydarzenia literackie;
- rozpoznaje przybliżony czas powstania wskazanego tekstu kultury na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej;
- odszukuje najważniejsze informacje w źródle pisanym;
- wykorzystuje z pomocą nauczyciela znalezione informacje;
- posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- dostrzega niektóre typy błędów językowych;
- przedstawia przy pomocy nauczyciela wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- redaguje z pomocą nauczyciela teksty własne;
- aktywnie słucha wykładu i określa jego tematykę.

### **Ocena dostateczna (3)**

Uczeń:

- ma niepełną wiedzę i podstawowe umiejętności określone w podstawie programowej;
- zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i samodzielnie przeprowadza chociaż fragmentaryczną jego interpretację;
- wiąże elementarne fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe;
- selekcjonuje podstawowe wydarzenia literackie;
- przyporządkowuje wcześniej poznany tekst kultury (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) określonej epoce literackiej;
- odnajduje najważniejsze informacje zawarte w kilku źródłach pisanych, dokonuje ich wspólnej analizy porównawczej;
- wykorzystuje znalezione informacje;
- przeprowadza analizę źródeł informacji;
- posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- dostrzega różne typy błędów językowych;
- przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- redaguje teksty własne i cudze;
- aktywnie słucha wykładu i potrafi go streścić;
- odróżnia fakty od opinii.

### **Ocena dobra (4)**

Uczeń:

- ma podstawową wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje się nimi w typowych sytuacjach;

- dobrze zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i interpretuje go;
- sprawnie wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe;
- hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie;
- rozpoznaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) czas powstania wskazanego tekstu kultury oraz określa jego powiązania z kontekstem historycznym;
- samodzielnie dokonuje analizy wskazanego tekstu kultury;
- znajduje i porównuje informacje zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach;
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji;
- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- rozróżnia pojęcia błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej, rozpoznaje i poprawia różne typy błędów językowych;
- określa podstawowe funkcje tekstów (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną);
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- sprawnie redaguje teksty własne i cudze;
- aktywnie słucha wykładu, potrafi go streścić, w punktach zapisać najważniejsze tezy;
- odróżnia fakty od opinii, tworzy własne opinie.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń:

- ma pełną wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje się nimi w różnych sytuacjach problemowych;
- szczegółowo zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i samodzielnie go interpretuje;
- sprawnie wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe i wyciąga wnioski;
- hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie, uzasadnia swój wybór;
- sprawnie podaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) czas powstania wskazanego tekstu kultury oraz jego powiązania z kontekstami: historycznym, filozoficznym i artystycznym;
- samodzielnie dokonuje analizy i interpretacji określonego tekstu kultury;
- odszukuje i porównuje dane zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach, samodzielnie je interpretuje;
- zauważa rozmaite interpretacje tekstów kultury;
- samodzielnie ocenia wydarzenia kulturalne;
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji;
- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- rozróżnia pojęcia błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej, poprawności i stosowności wypowiedzi, rozpoznaje i poprawia różne typy błędów językowych;
- określa funkcje tekstów (informacyjną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną, poznawczą, komunikacyjną i społeczną);
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- sprawnie redaguje teksty własne i cudze;
- aktywnie słucha wykładu, potrafi go streścić, w punktach zapisać najważniejsze tezy;
- odróżnia fakty od opinii, tworzy własne opinie i konfrontuje je z innymi poglądami;
- aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji.

Ocena celująca (6)

Uczeń:

- ma pełną wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje się nimi w różnych sytuacjach problemowych;
- szczegółowo zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem trudny tekst literacki i samodzielnie go interpretuje;
- sprawnie wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe i wyciąga wnioski;

- hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie, uzasadnia swój wybór;
- bezbłędnie podaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) czas powstania wskazanego tekstu kultury oraz jego powiązania z kontekstami: historycznym, filozoficznym i artystycznym;
- zauważa rozmaite interpretacje tekstów kultury i je ocenia;
- samodzielnie dokonuje wnikliwej analizy i interpretacji wskazanego tekstu kultury;
- zna literaturę dotyczącą sztuki i wydarzeń kulturalnych, stosuje tę wiedzę w różnych sytuacjach problemowych;
- odnajduje i porównuje dane zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach, samodzielnie je interpretuje;
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji;
- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- rozróżnia pojęcia błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej, poprawności i stosowności wypowiedzi, rozpoznaje i poprawia różne typy błędów językowych;